

Α. Προτάσεις ΕΣΕΕ για τον εξορθολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών ελ. επαγγελματιών

Οι πρόσφατες εξαγγελίες στο πλαίσιο της 83^{ης} ΔΕΘ, αναφορικά με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών μη μισθωτών/ελ. επαγγελματιών από 1/1/2019, κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση ελάφρυνσης των βαρών επιτηδευματιών και επιχειρήσεων. Η ΕΣΕΕ, μέσω υπομνήματος θέσεων επί ασφαλιστικών ζητημάτων που έχει αποστείλει σε όλους τους πολιτικούς και επιχειρηματικούς φορείς της χώρας, υποδεικνύει εκείνες τις πρωτοβουλίες που πρέπει να αναληφθούν, προκειμένου η επικείμενη συρρίκνωση των ασφαλιστικών εισφορών να συνεισφέρει ουσιαστικά στην ανακούφιση των μη μισθωτών. Ακολουθεί η συνοπτική αποτύπωση των κυριότερων θέσεων της ΕΣΕΕ:

- Η αλλαγή της βάσης υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, πλέον επί των ακαθάριστων εσόδων - χωρίς δηλαδή την αφαίρεση των ασφαλιστικών εισφορών που έχουν ήδη καταβληθεί επί του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος - , επιφέρει πρόσθετα βάρη σε επαγγελματίες και επιχειρήσεις. Η ΕΣΕΕ εκφράζει την αντίθεσή της με τον υπολογισμό ασφαλιστικών εισφορών επί πλασματικών κερδών, καθώς οι καταβληθείσες εισφορές δεν αποτελούν πρόσθετο εισόδημα, ώστε να προσαυξάνουν το αρχικό, αλλά εκπληρωμένη υποχρέωση που αφαιρεί ρευστότητα από τους υπόχρεους. Συνεπώς, οι εισφορές που έχουν πληρώσει οι μη μισθωτοί/ασφαλισμένοι στον πρώην ΟΑΕΕ θα πρέπει να εκπίπτουν από τα καθαρά τους κέρδη, προκειμένου να αποτυπώνεται η πραγματική εισφοροδοτική τους ικανότητα.
- Όπως έχει ήδη αναγγελθεί το ισχύον φετινό μεταβατικό καθεστώς της παροχής έκπτωσης 15%, επί του αθροίσματος των φορολογητέων κερδών και των ασφαλιστικών εισφορών, καταργείται από 1/1/2019. Η ΕΣΕΕ έχει προτείνει ως αντιστάθμισμα στα προαναφερθέντα επιπρόσθετα βάρη, την πρόβλεψη υιοθέτησης ενός ανώτατου ορίου (πλαφόν) φορολογικών και ασφαλιστικών επιβαρύνσεων επί των ετήσιων εισοδημάτων των ελ. επαγγελματιών (π.χ. 35% - 40% max), έτσι ώστε να έχει πραγματικό αντίκρισμα η προαναγγελθείσα μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Οι χαμηλότερες από 1/1/2019 ασφαλιστικές εισφορές υπέρ κλάδου υγείας για μη μισθωτούς (από 20,00% στο 13,33%) συνεπάγονται υψηλότερα εναπομείναντα κέρδη, τα οποία βάσει των υφιστάμενων συντελεστών, θα επιφέρουν υψηλότερα φορολογικά βάρη για τους επιτηδευματίες.

- Επανεξέταση του ποσοστού 6,95% υπέρ ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, με την υποχρεωτικότητα της διάταξης να έχει πεδίο εφαρμογής μόνο για συγκεκριμένα εισοδηματικά όρια (π.χ. σε όσους καταβάλουν την κατώτατη ασφαλιστική εισφορά ή εναλλακτικά σε όσους δηλώνουν πολύ χαμηλά ετήσια εισοδήματα π.χ. 8.000 - 12.000 €). Η προοδευτική αύξηση των δηλούμενων εισοδημάτων των υπόχρεων θα πρέπει να συνεπάγεται και ταυτόχρονη κλιμακωτή μείωση της εισφοράς υπέρ του κλάδου υγείας ή την παγιοποίηση ενός σταθερού ποσού εισφοράς για τα υψηλότερα εξ' αυτών (εισοδήματα).
- Κατάργηση της έκτακτης εισφοράς των 10 € ως βοήθημα ανεργίας (υπέρ ΟΑΕΔ - 5 € υπέρ ανεργίας στον πρ. ΟΑΕΕ) αυτοτελώς και ανεξαρτήτως απασχολούμενων, σε περίπτωση που τα συγκεντρωθέντα ποσά δεν αξιοποιούνται για τους λόγους θέσπισης του μέτρου. Πρέπει να τονιστεί το γεγονός πως το συσσωρευμένο απόθεμα, αρκετών εκ. ευρώ, από την επιβολή της προαναφερθείσας εισφοράς δεν έχει απορροφηθεί, όπως αρχικώς προβλέπονταν. Η καταβολή επιδόματος ανεργίας σε εμπόρους, οι οποίοι έχουν διακόψει την επαγγελματική τους δραστηριότητα - ακόμη και μετά τις τελευταίες ασφαλιστικές αλλαγές - είναι πρακτικά αδύνατη, καθώς η χορήγησή του προσκρούει στα αυστηρά οριζόμενα κριτήρια/προϋποθέσεις.

Β. Αποτύπωση των ελαφρύνσεων στα εισοδήματα των ελ. επαγγελματιών από τη μείωση των ασφ. εισφορών από 1/1/2019

Πίνακας: Ετήσιες ελαφρύνσεις μη μισθωτών/ελ. επαγγελματιών από 1/1/2019 λόγω μείωσης της εισφοράς υπέρ κλάδου σύνταξης από 20,00% σε 13,33%				
	Τι θα ίσχυε για το 2019	Νέο από 1/1/2019 καθεστώς	Ετήσια διαφορά	
Καθαρά κέρδη + Ασφ. Εισφορές 2018	Ασφ. Εισφορές (Σύνταξης + Υγείας: 26,95%)	Ασφ. Εισφορές (Σύνταξης + Υγείας: 20,28%)	Απόλυτα ποσά	Μεταβολές (%)
6.000 €	1.895,4 € <i>(minimum εισφ.)</i>	1.895,4 € <i>(minimum εισφ.)</i>	0 €	0,0%
7.000 €	1.895,4 €	1.895,4 €	0 €	0,0%
7.100 €	1.913,5 € <i>(αναλογική εισφ.)</i>	1.895,4 €	-18,1 €	-0,9%
9.000	2.425,5 €	1.895,4 €	-530,1 €	-21,9%
10.000 €	2.695,0 €	2.028,0 € <i>(αναλογική εισφ.)</i>	-667,0 €	-24,7%
15.000 €	4.042,5 €	3.042,0 €	-1.000,5 €	-24,7%
25.000 €	6.737,5 €	5.070,0 €	-1.667,5 €	-24,7%
45.000 €	12.127,5 €	9.126,0 €	-3.001,5 €	-24,7%
71.000 €	18.953,9 € <i>(maximum εισφ.)</i>	14.398,8 €	-4.555,1 €	-24,3%
94.000 €	18.953,9 €	18.953,9 €	0 €	0,0%

		(maximum εισφ.)		
100.000 €	18.953,9 €	18.953,9 €	0 €	0,0%

Διευκρινίσεις Πίνακα

- Στα στοιχεία του παραπάνω πίνακα δεν περιλαμβάνεται η μηνιαία/ετήσια εισφορά των 10 €/120 € υπέρ ΟΑΕΔ.
- Οι υπολογισμοί των ελαφρύνσεων που θα προκύψουν από 1/1/2019 λόγω μείωσης της εισφοράς σύνταξης από το 20,00% στο 13,33%, γίνονται στο συνολικό ποσό της καταβληθείσας ασφαλιστικής εισφοράς (σύνταξης + υγείας).
- Η κατώτατη ετήσια εισφορά των 1.895,4 € (ή 157,9 € σε μηνιαία βάση) καταβάλλεται σήμερα ανεξαρτήτως καταγραφής ζημιών, μηδενικών κερδών ή θετικών αποτελεσμάτων έως 7.032 € των ελ. επαγγελματιών.
- Από 1/1/2019 η βάση υπολογισμού των ασφ. εισφορών μεταβάλλεται εκ νέου. Είτε δηλαδή με τις νέες αλλαγές (εξαγγελίες ΔΕΘ) είτε με το ισχύον καθεστώς, ο συντελεστής υπέρ σύνταξης + υγείας θα επιβάλλεται στο σύνολο του αθροίσματος καθαρών κερδών + ασφ. εισφορών (στο 100%) και όχι στο 85% αυτού που ίσχυε για το 2018 (έκπτωση 15%).

Συμπεράσματα/Επεξήγηση αποτελεσμάτων Πίνακα

- **Ισχύον καθεστώς - Τι θα ίσχυε για το 2019 (πριν τις εξαγγελίες στη ΔΕΘ):** Μέχρι και για ετήσια εισοδήματα (καθαρά κέρδη + ασφ. εισφορές) 7.032 € ο υπόχρεος θα πλήρωνε την κατώτατη ετήσια προβλεπόμενη εισφορά δηλ. 1.895,4 € (μηνιαία κατώτατη εισφορά 157,9 € * 12). Από το ποσό αυτό και μετά και μέχρι τα 70.330 € η εισφορά θα υπολογιζόταν με αναλογικό τρόπο (καθ. κέρδη + ασφ. εισφορές) *26,95%, ενώ από τα 70.331 και άνω θα επιβάλλονταν η ανώτατη ετήσια εισφορά των 18.953,9 €.
- **Νέο από 1/1/2019 καθεστώς (μετά τις εξαγγελίες στη ΔΕΘ):** Μέχρι και για ετήσια εισοδήματα (καθαρά κέρδη + ασφ. εισφορές) 9.346 € ο υπόχρεος θα πληρώνει την κατώτατη ετήσια προβλεπόμενη εισφορά δηλ. 1.895,4 € (μηνιαία κατώτατη εισφορά 157,9 € * 12). Από το ποσό αυτό και μετά και μέχρι τα 93.462 € η εισφορά υπολογίζεται με αναλογικό τρόπο (καθ. κέρδη + ασφ. εισφορές) *20,28% (13,33% υπέρ σύνταξης + 6,95% υπέρ υγείας), ενώ από τα 93.463 και άνω επιβάλλεται η ανώτατη ετήσια εισφορά των 18.953,9 €.
- Από τη παραπάνω σύγκριση προκύπτει το συμπέρασμα πως από τις νέες εξαγγελίες περί μείωσης της εισφοράς σύνταξης, ευνοημένοι είναι εκείνοι οι μη μισθωτοί/ελ. επαγγελματίες με ετήσια μεικτά εισοδήματα (καθ. κέρδη + εισφορές) μεταξύ 7.033 - 9.346 €, καθώς ενώ με το καθεστώς που θα ίσχυε το 2019 θα επιβάλλονταν στο εν λόγω εισοδηματικό κλιμάκιο ο αναλογικός συντελεστής 26,95%, με το νέο από 1/1/2019 καθεστώς θα πληρώνουν την κατώτατη ετήσια εισφορά των 1.895,4 € (ή μηνιαία 157,9 €) και όχι το νέο συνολικό συντελεστή 20,28%.
- Με το νέο καθεστώς για μεικτά εισοδήματα (καθ. κέρδη + εισφορές) άνω των 9.346 € και μέχρι τις 71.000 € η πραγματική μεσοσταθμική μείωση των εισφορών για μεσαία και υψηλότερα εισοδήματα κυμαίνεται μεταξύ 22% - 24,3%.

- Επίσης, με βάση τις επικείμενες αλλαγές, για μεικτά κέρδη μεταξύ 70.331 - 93.462 € θα εφαρμόζεται πλέον αναλογικός συντελεστής (20,28%), ενώ πριν θα επιβάλλονταν η ανώτατη ετήσια εισφορά των 18.953,4 €. Για το εύρος δηλ. του συγκεκριμένου κλιμακίου (23.131 €) θα επιβαρύνεται πιο πολύ όποιος κερδίζει περισσότερα.

Προβληματισμοί ΕΣΣΕ

- Βεβαίως, η καταβολή χαμηλότερων ασφαλιστικών εισφορών για το 2019 σύμφωνα με τις πρόσφατες εξαγγελίες, θα έχει αρνητικές επιπτώσεις και στο ύψος των κύριων συντάξεων των ασφαλισμένων. Ειδικότερα, θα επέλθει αναλογική μείωση του ανταποδοτικού μέρους της συνολικής σύνταξης, επηρεάζοντας το συνολικό προς χορήγηση στους δικαιούχους ύψος της.
- Η προβλεπόμενη αύξηση του ισχύοντος κατώτατου μισθού (586,08 € μεικτά) από 1/1/2019, παρά το γεγονός πως βρίσκει σύμφωνη την ΕΣΣΕ, εντούτοις θα αναπροσαρμόσει πως τα πάνω το ύψος της κατώτατης μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς μη μισθωτών/ελ. επαγγελματιών. Η παραπάνω εξέλιξη, αναλόγως βεβαίως και του τελικού ποσοστού της αύξησης, θα περιορίσει τα οφέλη από την επικείμενη μείωση της ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ σύνταξης από το 20,00% στο 13,33%. Ως εκ τούτου, από 1/1/2019 θα πρέπει να αλλάξει ο πολλαπλασιαστής και γενικότερα ο τρόπος υπολογισμού της κατώτατης μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς.
- Θα πρέπει να υπάρξει σαφής εξειδίκευση των επιπτώσεων των νέων αλλαγών στις εισφορές που θα κληθούν να καταβάλλουν τόσο όσοι αμείβονται με Δελτία Παροχής Υπηρεσιών ("Μπλοκάκια") όσο και εκείνοι που πληρώνονται μέσω έκδοσης τίτλων κτήσης (Αποδείξεις Δαπάνης). Θα πρέπει το συντομότερο δυνατόν να εκδοθούν οι σχετικές ερμηνευτικές εγκύκλιοι προκειμένου οι ελεύθεροι επαγγελματίες να έχουν τη δυνατότητα καλύτερου προγραμματισμού και εκτίμησης των πραγματικών μεταβολών που θα συντελεστούν στα εισοδήματά τους.